ई-निविदा कार्य प्रणाली अवलंबविण्याबाबत
जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत स्तरावरील बांधकामे व साहित्य पुरवठ्याची कामे e-Tendering प्रक्रीयेतून करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग
शासन निर्णय क्र: संकीर्ण-२०१०/२७५/प्र.क्र.१७२/पंरा-७
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: १९ ऑक्टोबर, २०११.

संदर्भ :-

१) शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, क्र.ग्रासयो-२००७/प्र.क्र.१/यो.९, दिनांक २०.४.२००७.
२) शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्र.ग्रासयो-२००७/प्र.क्र.१/यो.९, दि. ८.५.२००७
३) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्र.ग्रासयो-२०११/प्र.क्र.२६/यो-९, दि.११.४.२०११
४) शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्र.झेडपीए-२००८/प्र.क्र.४७२/ वित्त९, दि.९.२.२००९
५) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्र:संकीर्ण-२०१०/प्र.क्र.१७२/पंरा-७, दि.११.११.२०१०

प्रस्तावना :-

शासनामार्फत विविध विकासात्मक कामे, सेवा, वस्तुंची खरेदी यासाठी निधी खर्च करताना निविदा प्रक्रियेचा **अवलंब करण्यात येतो. प्रचलित निविदा प्रक्रिया ही क्लिष्ट स्वरुपाची, अधिक वेळ घेणारी व खर्चिक अशी आहे.** निविदा प्रक्रीयेचे महत्व लक्षात घेऊन केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय ई-गव्हर्नेस कामाअंतर्गत केंद्र शासनाने ई- टेंडरिंग हा मिशन मोड प्रकल्प म्हणुन घोषित केला आहे. देशातील काही राज्यांमध्ये ई-निविदा कार्यप्रणालीची अंमलबजावणी करण्यात आलेली आहे.

जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत या स्थानिक स्वराज्य संस्थांना केंद्र व राज्य शासनाच्या विविध विकास योजनांसाठी मोठ्या प्रमाणावर अनुदान / निधी प्राप्त होतो. तसेच त्यांचे स्वउत्पन्नातूनही या संस्था विविध योजना राबवितात. या विकास योजनांमध्ये **बांधकामे, साहित्य** व **सेवा** पुरवठा अशा विविध बाबींसाठी तरतूद असते. ही कामे वाटप करतांना तसेच वस्तूंचा व सेवांचा पुरवठा करुन घेताना अवलंबवयाच्या प्रक्रियेत सुटसुटीतपणा व जास्तीत जास्त **पारदर्शीपणा** असावा, वेळेची बचत व्हावी यादृष्टीने या तीनही स्तरावरील विविध बांधकामे, साहित्य व सेवांचा पुरवठा e-Tendering च्या माध्यमातून करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायती मधील विविध साहित्य आणि सेवा पुरवठ्याची कामे तसेच कंत्राटदारांना वाटप करण्यात येणारी विविध प्रकारची बांधकामे, दिनांक १ जानेवारी, २०१२ पासून e-Tendering द्वारे करणे अनिवार्य करण्यात येत आहे. या साठी ग्राम विकास विभागाच्या अधिनस्थ जिल्हा परिषद, पंचायत समिती ग्राम पंचायती सह जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा (DRDA) इ.सर्व कार्यालयात खालील कार्यपध्दतीचा अवलंब करण्यात यावा.

०१. (अ) साहित्य खरेदी / सेवा पुरवठा -

(१) राज्य शासनाने वा केंद्र शासनाने ज्या ज्या वस्तु व सेवांसाठी दरकरार केलेले आहेत, त्या वस्तु दरकरारात नमूद यंत्रणेकडूनच खरेदी करण्यात याव्यात. मात्र, शासन दरकरारानुसार वस्तु/साहित्य खरेदी करतानाही संबंधित वस्तुंचा दर्जा व प्रत दर्जेदार आहे, याची खातरजमा करुन घेण्याची जबाबदारी संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था /यंत्रणांची आहे.

वस्तु/साहित्य शासन दरकारावर आहे म्हणून निकृष्ट दर्जाचे साहित्य खरेदी करण्याचे बंधन असू शकत नाही. यासाठी शासन दरकरारावरील वस्तु/साहित्य खरेदी करताना त्याचा दर्जा व प्रत याची शासनाच्या सक्षम यंत्रणेकडून विहीत कार्यपध्दती अनुसरुन तांत्रिक तपासणी करून घेण्यात यावी. बांधकामाच्या पत व दर्जाबाबत ग्राम विकास विभागाने विहित केलेल्या निकषानुसार व तपासणी यंत्रणेकडून विहित पध्दतीने कार्यवाही करावी. शासन दरकरारावरील वस्तु/साहित्य दरकरारात नमूद विहीत दर्जाचे व प्रतीचे आढळून आले नाही तर याबाबत संबंधित दरकरार निश्चित केलेल्या शासन यंत्रणेकडे लागलीच तक्रार करण्यात यावी व पर्यायी व्यवस्था करण्यासाठी त्यांचेकडे परवानगी मागण्यात यावी.

(२) ज्या वस्तु /साहित्य व सेवा पुरवठयासाठी शासन दरकरार निश्चित नाहीत, त्या प्रत्येक वस्तुंची खरेदी करताना **रुपये- १००,०००/- (रुपये एक लक्ष) पेक्षा जास्त अशी कोणतीही खरेदी यापुढे केवळ e-Tendering** माध्यमातून करण्यात यावी.

(ब) विविध बांधकामांचे वाटप :-

(१) स्थानिक स्वराज संस्थांमार्फत इमारत, रस्ते, पाणी पुरवठा योजना, नाली/गटारे, समाजमंदिर, सभागृह अशा विविध विकासात्मक स्वरुपाच्या हाती घेण्यात येणाऱ्या बांधकामांसाठी यापुढे **जिल्हा परिषद, पंचायत समिती** व **ग्रामपंचायत स्तरावर रुपये पाच लाख व त्यापेक्षा अधिक मुल्यांची सर्व कामे पहिल्या टप्प्यात e-Tendering च्या माध्यमातून करण्यात यावीत.**

यामध्ये शासन निर्णय, क्र.ग्रासयो-२००७/प्र.क्र.१/योजना-९, दिनांक ८ मे,२००७ नुसार मजूर सहकारी संस्थांना व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना जी कामे दयावयाची आहेत त्याचे शासन धोरणाप्रमाणे ३३ % प्रमाण कायम ठेवण्यात येवून, संबंधित मजूर सहकारी संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना काम वाटप करताना त्या-त्या गटाअंतर्गत निकोप स्पर्धा निर्माण होईल, अशा पध्दतीने **e-Tendering** प्रक्रियेतूनच ही कामे वाटप करण्यात यावीत.

(२) ग्रामपंचायतींच्या स्तरावरील कामांबाबतसुध्दा ग्रामपंचायतीने **रुपये ५ लाख व त्यापेक्षा अधिक** मुल्य किंमतीची कामे **e-Tendering** प्रक्रियेतूनच वाटप करावीत. जर ही कामे ग्रामपंचायत स्वत: मजूर लावून व साहित्य खरेदी करुन(डिपार्टमेंटल पध्दतीने) काम करणार असल्यास **e-Tendering** माध्यमातून काम देण्याचा प्रश्न उद्भवणार नाही. परंतु यासाठी जे साहित्य खरेदी करावयाचे आहे ते मात्र, **रुपये-१००,०००/- (रुपये एक लक्ष) पेक्षा जास्त किंमत असल्यास प्रत्येक वेळी e-Tendering च्या माध्यमातून निविदा मागवून खरेदी करण्यात यावी. अशा तऱ्हेने साहित्य खरेदी करताना केवळ १ लाखापेक्षा कमी किंमत व्हावी व केवळ e-Tendering च्या प्रक्रियेतून सूट मिळवण्यासाठी त्यांचे तुकडे करून खरेदी करु नये. रु.५ लाखापेक्षा कमी किंमतीची कामे ग्रामपंचायतीने प्रचलित शासन नियम व निर्णयानुसार करावीत.**

०२. **ई-निविदा प्रक्रियेसाठी खालील प्रमाणे प्राधिकृत अधिकारी घोषित करण्यात येत आहेत :-**

(अ) जिल्हा परिषद व पंचायत समिती स्तर :-

(१)	मुख्य कार्यकारी अधिकारी,जि.प.	अध्यक्ष
(२)	अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी,जि.प.	सदस्य
(३)	मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,जि.प.	सदस्य
(४)	संबंधित विभागाचा जि.प.स्तरावरील विभाग प्रमुख	सदस्य- सचिव
(५)	कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद (बांध.) / पाणी पुरवठा व स्व.वि यापैकी एक.	सदस्य

(ब) **पंचायत समिती :**

(१)	पंचायत समितीचे सभापती	अध्यक्ष
(२)	पंचायत समितीचे उपसभापती	सदस्य
(३)	गट विकास अधिकारी	सदस्य
(४)	पंचायत स्तरावरील उप अभियंता (मुख्य कार्यकारी अधिकारी,जि.प. नियुक्त करतील असा)	सदस्य सचिव

[illegible] त्यापैकी (अ) साठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी किंवा अतिरीक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्यापैकी एक व अ.क्र.३,४ व ५ पैकी एक अशा दोघांची उपस्थिती अनिवार्य असून, त्यांच्याकडील ई-स्वाक्षरीने या निविदा उघडण्यात येतील. तर (ब) साठी अ.क्र.१ ते ३ यापैकी एक व क्र.४ या दोघांची उपस्थिती अनिवार्य असून, त्यांच्याकडील ई-स्वाक्षरीने या निविदा उघडण्यात येतील.

(क) **ग्रामपंचायत स्तर :-**

(१)	सरपंच	अध्यक्ष
(२)	उप सरपंच	सदस्य
(३)	संबंधीत ग्राम पंचायतीचे ग्राम सेवक/ग्रामविकास अधिकारी	सदस्य सचिव
(४)	संगणक प्रणालीसाठी नियुक्त केलेला कर्मचारी.	

या साठी क्र.१,२ ,४ पैकी एक व सदस्य सचिव यांची उपस्थिती अनिवार्य असून, त्यांच्याकडील ई-स्वाक्षरीने या निविदा उघडण्यात येतील.

शासन निर्णय ग्राम विकास विभाग क्र.झेडपीए २००८/प्र.क्र.४७२/वित्त-९(३३), दिनांक ९ फेब्रुवारी,२००९ मधील तरतुदीनुसार ग्राम पंचायतीने कामे करण्यास असमर्थता दर्शविल्यास सदरची कामे ३३:३३:३४ या प्रमाणात मजूर सहकारी संस्था, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता व पात्र नोंदणीकृत नियमित कंत्राटदार यामध्ये वाटप करावयाची कामेसुध्दा त्या-त्या गटाअंतर्गत **e-Tendering** च्या प्रक्रियेतून वाटप करण्यात यावीत. या संदर्भातील शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.ग्रासयो-२००७/प्र.क्र.१/यो-९ दिनांक ८ मे,२००७ चे अधिक्रमण करण्यात येत असून ही कामे **e-Tendering** प्रक्रियेने करताना ती खालील अधिकाऱ्यांच्या समक्ष त्यातील प्राधिकृत अधिकाऱ्यांच्या ई-स्वाक्षरीने उघडण्यात येतील. IMP

१)	अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	अध्यक्ष
२)	कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद (बांधकाम)	सदस्य सचिव
३)	संबंधित विभागाचा कार्यकारी अभियंता	सदस्य.
४)	जिल्हा उपनिबंधक	सदस्य.

यामध्ये अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. यांची व अन्य तिघांपैकी एकाची अशी दोघांची उपस्थिती व ई-स्वाक्षरी अनिवार्य असेल.

०३. तसेच या संदर्भात ग्राम विकास व जलसंधारण विभागामार्फत त्रिस्तरीय पंचायती राज संस्थांच्या अखत्यारितील विकास कामे पार पाडण्यासाठी सहकारी मजूर संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना ग्राम विकास व जलसंधारण विभागामार्फत पंजीकरण करणे अनिवार्य करण्यात येत आहे.

०३. ०१. **मजूर सहकारी संस्था :**

(१) यांना कामे देण्याकरीता त्यांची वर्गवारी खालीलप्रमाणे राहील :-

1. "अ" वर्ग मान्यता प्राप्त सहकारी मजूर संस्था उच्चतम पात्रता रु. १५.०० लक्ष
2. "ब" वर्ग मान्यता प्राप्त सहकारी मजूर संस्था उच्चतम पात्रता रु. ७.५० लक्ष

(२) वरील १ व २ येथील मान्यता प्राप्त मजूर सहकारी संस्थांनी ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाकडे शासन निर्णय [illegible] परिशिष्ट १ नुसार विहीत नमुन्यात नाव नोंदणी केल्यानंतर जिल्हा परिषदांमार्फत कार्यान्वित केली जाणारी इमारती व दळणवळण व त्याच बरोबर पाणी पुरवठा, लघु पाटबंधारे इ. संबंधातील सर्व योजनांतर्गत कार्यान्वित केली जाणारी विकास कामे त्यांच्या वर्गीकरणाप्रमाणे देण्यात यावीत.

(३) वरील "अ" व "ब" वर्ग मान्यता प्राप्त सहकारी मजूर संस्थांना प्रथमतः संदर्भाधीन शासन निर्णयातील अनुक्रमे वर्ग ६ व ७ मध्ये नोंदणीकृत असल्याचे समजण्यात येईल. तसेच मजूर सहकारी संस्थांचे वर्गीकरणाचे नुतनीकरण दर ५ वर्षांनी करणे बंधनकारक राहील.

(४) मजूर सहकारी संस्थांनी ग्राम विकास व जलसंधारण विभागातील कामे करण्यास पात्र होण्याकरीता आवश्यक [illegible] बरोबरच खालील अटींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे-

अ) मजूरीचे काम न करणाऱ्या सर्व सभासदांना संस्थेतून काढून टाकण्यात यावे,

ब) मजूर सभासदांना छायाचित्रासहीत ओळखपत्रे देण्यात यावीत. मजूरांची छायाचित्रे बेबवर टाकावीत.

क) मजूर सभासदांना मजूरी देण्याची कार्यपध्दती शासन निर्णय, कृषि, सहकार विभागाच्या दि. २३.९.१९८८ प्रमाणे असावी.

ड) सभासदासाठी अपघाती विमा योजना सुरु करावी.

इ) मजूर सहकारी संस्थेतील सर्व सभासद साक्षर असणे बंधनकारक राहील.

(५)वरील उदृत केलेल्या अटी अत्यंत महत्वाच्या असून त्यांची परिपूर्तता मजूर सहकारी संस्थेने केली नाही तर त्यांना शासनाने उपरोक्त सवलती देण्याचा उद्देश सफल होत नाही. याबाबत कार्यवाही करण्याची जबाबदारी जिल्हा उप निबंधक व त्यांचे हाताखालील संबधीत अधिकाऱ्यांवर कृषि सहकार खात्याच्या शासन निर्णय दि. १३.३.१९८७ अन्वये निश्चित केलेली आहे. सदर बाबीची अंमलबजावणी काटेकोरपणे होण्यासाठी ग्राम विकास व जलसंधारण विभागातील सर्व कार्यकारी अभियंता व उप अभियंता यांनी कामाच्या निरिक्षणाच्यावेळी संबंधीत मजूर सहकारी संस्थेमार्फत वरील अटीचे पालन होते किंवा कसे याची पडताळणी करावी व त्यामध्ये त्रुटी आढळून आल्यास जिल्हा उप निबंधक यांना तात्काळ कळविण्यात यावे. ज्या मजूर सहकारी संस्था अटींची पूर्तता करणार नाहीत त्यांना या विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या योजनेतील कामे देता येणार नाहीत याची दक्षता संबंधीत कार्यकारी अभियंता/उप अभियंता यांनी घ्यावी. मुख्य अभियंता / अधिक्षक अभियंता यांनी सुध्दा त्यांच्या निरिक्षण दौऱ्याचे वेळी वेळोवळी आढावा घ्यावा.नोंदणीबुकातील नोंदी तपासणे आवश्यक राहील. याप्रकरणी दुर्लक्ष केल्याचे आढळल्यास व ज्या मजूर सहकारी संस्थांना या अटींची पूर्तता न करता कामे दिल्याचे आढळल्यास संबंधीत मजूर सहकारी संस्था व कार्यकारी अभियंता / उप कार्यकारी अभियंता हे कारवाईस पात्र ठरतील.

(६) विकास कामांच्या निविदांमध्ये सहकारी मजूर संस्थांना अधिमान देण्याची तरतूद असणार नाही.

(७) <u>विद्युत यांत्रिकी कामे</u>

विद्युत व यांत्रिकी मजूर संस्थांना रु. ५००००/- पर्यंतची कामे देण्यात यावीत.

(८) <u>इसारा / बयाणा रक्कम</u>

रु. १५.०० लक्ष पर्यंतची कामांसाठी मजूर सहकारी संस्थांना बयाणा रकमेचा भरणा करण्यापासून सूट देण्यात यावी. रु. १५.०० लक्ष किमतीपेक्षा जास्त रकमांच्या कामाच्या निविदा मागविण्यात आलेल्या असतील तेव्हा इतर ठेकेदाराप्रमाणे इसारा / बयाणा रक्कम रितसर घेण्यात यावी.

(९) <u>सुरक्षा अनामत रक्कम</u>

अ) ज्या मान्यता प्राप्त मजूर सहकारी संस्थांना रु. १५.०० लक्ष किंमतीपर्यंतची कामे द्यावयाची आहेत. त्यांना जर जिल्हा परिषदेमार्फत सिमेंट, इमारती लाकूड, पोलाद, सिमेंट / लोखंडी पत्रे इ. सामान दिले नसेल तर

त्यांच्याकडून सुरक्षा अनामतीची रक्कम वसूल करण्याची आवश्यकता नाही. मात्र बांधकामाला लागणारे वरील वा इतर [illegible] जर मजूर सहकारी संस्थांना जिल्हा परिषदेमार्फत देण्यात आले असेल तर नियमानुसार वसूल करावयाच्या सुरक्षा अनामत रक्कमेच्या ५० टक्के इतकी रक्कम सुरक्षा अनामत म्हणून अशा मजूर सहकारी संस्थेकडून घेण्यात यावी. एकूण कामाच्या १ टक्के इतकी रक्कम (कमीत कमी रु. १००/-) कंत्राटदाराच्या कागदपत्रावर सहया करण्याच्या वेळी वसूल करावी व बाकीची रक्कम टप्याटप्याने मजूर सहकारी संस्थेला द्यावयाच्या बिलातून वसूल करण्यात यावी.

ब) रु. १५.०० लक्ष पेक्षा जास्त रकमेच्या निविदा मागविण्यात येतील व मजूर सहकारी संस्थांनी स्वतंत्र ठेकेदाराप्रमाणे निविदा भरलेली असेल तेव्हा तारण ठेव भरण्यासाठी मजूर सहकारी संस्था इतर ठेकेदाराप्रमाणे मानण्यात येतील.

(१०) <u>पतदारी प्रमाणपत्र</u>
मान्यता प्राप्त नोंदणीकृत मजूर सहकारी संस्थांना पतदारी प्रमाणपत्र देण्याच्या अटीतून सूट देण्यात यावी. मात्र संबंधीत जिल्हा उप निबंधक (सहकार) किंवा जिल्हा सहकारी संस्थाकडून त्यांना देण्यात आलेले काम करण्याची आर्थिक पात्रता आहे असा दाखला मजूर सहकारी संस्थांनी सादर करणे आवश्यक आहे.

(११) एक किंवा दोन अथवा मोजक्याच निवडक विविक्षित मजूर सहकारी संस्थांना काम देण्याचे टाळावे. तसेच सर्वसाधारणत: एका मजूर सहकारी संस्थेला त्या संस्थेच्या आर्थिक व इतर मर्यादेपेक्षा अधिक काम देण्यात येऊ नये.

(१२) नवीन मजूर सहकारी संस्थेस प्रथमत: रु. ५.०० लक्ष पर्यंतचे कामे यशस्वीरित्या पूर्ण केल्यावरच रु. १५.०० लक्ष पर्यंतची ३ वा अधिक कामे मिळून एकूण रु. ५०.०० लक्ष ची कामे प्रतिवर्षी देण्यात येतील. तत्पूर्वी संबंधीत खात्याचे कार्यकारी अभियंता यांनी विहित पासबुकात नोंद घेणे अत्यावश्यक राहील. आणि त्या संस्थेच्या पासबुकातील नोंदी तपासून एका वर्षात एकूण रु. ५०.०० लक्ष पेक्षा जास्त रकमेची कामे मजूर सहकारी संस्थांना दिली जाणार नाहीत याची दक्षता घेण्यात यावी.

(१३) <u>तंटयाचे वेळी लवाद</u>
जर काम देणारे संबंधीत खाते व मजूर सहकारी संस्था यांचेमध्ये तंटा निर्माण झाला तर त्या विभागातील अधीक्षक अभियंता यांचा निर्णय अंतिम असेल. हा निर्णय लवादाचा निर्णय म्हणून न रहाता प्रशासकिय निर्णय म्हणून मानला जाईल.

(१४) मान्यता प्राप्त व नोंदणीकृत मजूर सहकारी संस्था यांच्या कामाबाबतचा गोपनीय अहवाल अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद ठेवतील. त्यांना दिलेल्या कामाची अद्ययावत नोंद महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती लेखा संहिता १९६८ च्या नियम १४७ प्रमाणे नमुना क्र. ४८ मध्ये ठेवण्यात यावा. अशा मजूर सहकारी संस्थेच्या काम करण्याच्या पात्रतेबाबतचा गोपनीय अहवाल ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाचे संबंधित मुख्य अभियंता / अधीक्षक अभियंता यांना सादर करतील व त्याची एक प्रत संबंधित विभागीय आयुक्त यांना पाठवतील.

[illegible].१३ <u>सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता</u>

(१) जे स्थापत्य / विद्युत अभियंते महाराष्ट्रात मूळ रहिवासी असतील व त्यांनी महाराष्ट्रातील किंवा राज्याबाहेरील अभियांत्रिकी महाविद्यालयातून वा महाराष्ट्र राज्याच्या किंवा इतर राज्याच्या तांत्रिक शिक्षण संचालकांनी मान्यता दिलेल्या तांत्रिक संस्थामधून पदवी / पदविका प्राप्त केली असेल व त्यांना नोंदणीकृत कंत्राटदार व्हावयाचे असेल अशा सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना त्यांनी अर्हता प्राप्त केल्यापासून १० वर्षाच्या आंत विहित नमुन्यात अर्ज

करणे आवश्यक आहे. नोंदणीपात्र अभियंत्यांना नोंदणीचे वेळी ते बेरोजगार असल्याबाबत व त्यांनी अन्यत्र कोठेही नोंदणी केलेली नाही, तसेच कोठेही नोकरीत नाहीत, अशा आशयाचे प्रतिज्ञापत्र सादर करणे बंधनकारक राहील. सदर अभियंत्यांनी सेवायोजन कार्यालयात नोंदणी केल्याबाबतचे प्रमाणपत्र उपलब्ध करणे आवश्यक राहील.

(२) संदर्भिय शासन निर्णय दि. २०.४.२००७ नुसार वर्ग १ ते ९ या संवर्गातील नोंदणीकृत कंत्राटदारांसाठी कामाच्या रकमेची मर्यादा निश्चित करण्यात आलेली आहे. त्यामधील वर्ग ५ नंतर वर्ग ५अ हा संवर्ग नव्याने निर्माण करुन त्या अंतर्गत काम करण्याची आर्थिक क्षमता रु. ३०.०० लक्ष निश्चित करण्यात येऊन या संवर्गात सुशिक्षित स्थापत्य बेरोजगार अभियंत्यांना प्रथम कंत्राटदार म्हणून नोंदणी करण्यात येईल. सदर नोंदणीचे नुतनीकरण दर ५ वर्षांनी करणे बंधनकारक राहील.

(३) वरील परिच्छेदास अनुसरुन या विभागांतर्गत कंत्राटदारांची नव्याने करण्यात आलेली वर्गवारी खालीलप्रमाणे राहील-

अ.क्र.	कंत्राटदाराची वर्गवारी	काम करण्याची आर्थिक क्षमता	नोंदणी प्राधिकारी - स्तर
१	वर्ग १ (अ/ ब/ क)	रु. १५ कोटी व त्यापेक्षा जास्त	शासन स्तर
२	वर्ग २	रु. ७.५ कोटी	शासन स्तर
३	वर्ग ३	रु. ३.०० कोटी	शासन स्तर
४	वर्ग ४	रु. १.५० कोटी	शासन स्तर.
५	वर्ग ४ अ	रु. ९९ लक्ष	मु.का.अ.जि.प.
६	वर्ग ५	रु. ५० लक्ष	मु.का.अ.जि.प.
७	वर्ग ५अ	रु. ३० लक्ष	मु.का.अ.जि.प.
८	वर्ग ६	रु. १५ लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
९	वर्ग ७	रु. ७.५ लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
१०	वर्ग ८	रु. ३.०० लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
११	वर्ग ९	रु. २.०० लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.

<u>विद्युत कंत्राटदार</u>

अ.क्र.	कंत्राटदाराची वर्गवारी	काम करण्याची आर्थिक क्षमता	नोंदणी प्राधिकारी - स्तर
१	वर्ग अ	अमर्याद	मु.का.अ.जि.प.
२	वर्ग ब	रु. २५ लक्ष	मु.का.अ.जि.प.
३	वर्ग क	रु.१० लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
४	वर्ग ड	रु. ७.५ लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.
५	वर्ग इ	रु. २.०० लक्ष	का.अ.(बां.)जि.प.

(४) नोंदणीकृत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांनी वर्ग पात्रतेपर्यंतचे कामांच्या उपलब्धतेनुसार रु. ५.०० लक्ष पर्यंतचे एक काम किंवा तेवढयाच किंमतीची दिलेली कामे यशस्वीपणे पूर्ण करणे आवश्यक राहील.

(५) (अ) ज्या नोंदणीकृत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांनी रु. ५ लक्ष पर्यंतचे पहिले काम यशस्वीरित्या पूर्ण केलेले आहे अशाच सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांना रु. १५ लक्ष पर्यंतची कामे देण्यासाठी पात्र राहतील. अशा कामांची एकत्रित रक्कम रु. ६० लक्ष प्रति वर्ष पाच वर्षापर्यंत इतकी राहील व तद्नंतर सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांनी नियमित कंत्राटदार म्हणून कार्यरत राहतील. अशा कामांची नोंद संबंधीत खात्याच्या कार्यकारी अभियंता यांनी विहित पासबुकात नोंद घेणे आवश्यक राहील आणि संबंधीत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांच्या पासबुकातील नोंदी तपासून एका वर्षात रु. ६० लक्ष पेक्षा जास्त रकमेची कामे दिली जाणार नाहीत याची दक्षता [illegible] व काम देण्यात यावा.

(६) पतदारी प्रमाणपत्र विहित नमुन्यात सादर करणे बंधनकारक राहील.

(७) तारण ठेव भरण्यासाठी सुशिक्षित बेराजगार अभियंत्यांना इतर ठेकेदाराप्रमाणेच मानण्यात येईल.

(८) नोंदणीकृत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता या संवर्गातील पदवी / पदविकाधारक स्थापत्य अभियंता कंत्राटदारासाठी विहित नमुन्यामधील रु. ५ लक्ष अंदाजित किंमतीपर्यंतची कामे आरक्षित करण्यात यावीत व ही कामे अशा अभियंता कंत्राटदारांना निविदा बोलावून शासनाच्या विहित नियमानुसार स्पर्धात्मक पध्दतीने देण्यात यावीत. अशा कामांच्या निविदा बोलावितांना या कामाकरीता सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता या संवर्गातर्गत नोंदणीकृत पदवी / पदविकाधारक (स्थापत्य) अभियंता कंत्राटदार निविदा भरण्यास पात्र राहतील. याचा स्पष्ट उल्लेख निविदा सुचनेमध्ये करण्यात यावा.

(९) एक किंवा दोन अथवा मोजक्याच निबडक विविक्षित सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना काम देण्याचे टाळावे तसेच सर्वसाधारणत: एका सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्याला त्या संस्थेच्या आर्थिक व इतर मर्यादेपेक्षा अधिक काम देण्यात येऊ नये.

(१०) <u>तंटयाचे वेळी लवाद</u>

जर काम देणारे संबंधीत खाते व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना यांचेमध्ये तंटा निर्माण झाला तर त्या विभागातील अधिक्षक अभियंता यांचा निर्णय अंतिम असेल. हा निर्णय लवादाचा निर्णय म्हणून न रहाता प्रशासकिय निर्णय म्हणून मानला जाईल.

(११) मान्यता प्राप्त व नोंदणीकृत सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्यांना यांच्या कामाबाबतचा गोपनीयअहवाल अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद ठेवतील. त्यांना दिलेल्या कामाची अद्ययावत नोंद महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती लेखा संहिता १९६८ च्या नियम १४७ प्रमाणे नमुना क्र. ४८ मध्ये ठेवण्यात यावी.

अशा मजूर सहकारी संस्थेच्या काम करण्याच्या पात्रतेबाबतचा गोपनीय अहवाल ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाचे संबंधीत मुख्य अभियंता / अधिक्षक अभियंता यांना सादर करतील व त्याची एक प्रत संबंधीत विभागीय आयुक्तांना पाठवतील.

०४. काम वाटप सनियंत्रण समिती

सहकारी मजूर संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांचेमार्फत कार्यान्वित होणाऱ्या **e-Tendering** कामांचे सनियंत्रण करण्यासाठी जिल्हानिहाय समिती स्थापन करण्यात यावी. सदर समितीची रचना व कार्यपध्दती खालीलप्रमाणे राहील :-

१. अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	अध्यक्ष
२. कार्यकारी अभियंता (बां.) जिल्हा मुख्यालयात कार्यरत	सदस्य सचिव
३. कार्यकारी अभियंता जिल्हा परिषद (बां.)	सदस्य
४. कार्यकारी अभियंता ग्रामीण पाणी पुरवठा जिल्हा परिषद.	सदस्य
५. कार्यकारी अभियंता (लघु पाटबंधारे)	सदस्य
६. जिल्हा उप निबंधक	सदस्य

सदस्य सचिव यांचे अखत्यारितील लेखापाल / कार्यालयीन अधिक्षक हा त्यांना मदतनीस राहील.

समितीची कार्यपध्दती

(१) संबंधित ग्रामपंचायतीने काम करण्यास नकार दिल्यास, रु. ५ ते १५ लक्ष किंमतीपर्यंतच्या कामाचे वाटपासाठी मजूर सहकारी संस्था, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता व पात्र नोंदणीकृत नियमित कंत्राटदार यांच्यामध्ये ३३:३३:३४ या प्रमाणात कामे निश्चित करावीत.

(२) समितीची बैठक प्रत्येक महिन्याच्या १ तारखेला (सुट्टी असल्यास पुढील कामाच्या दिवशी) दुपारी होईल. तसेच कामाची उपलब्धता, निकड यानुसार जादा बैठका होतील.

(३) मजूर सहकारी संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांची ठेकेदार म्हणून नोंदणी करणाऱ्या कार्यकारी अभियंता यांचेकडून समिती नोंदणीची यादी मागविल. तसेच सदर कार्यकारी अभियंता यांची सदर यादी पुरविण्याची जबाबदारी राहील.

(४) योग्य अशा मंजूर कामाची यादी, समिती बांधकाम, पाटबंधारे, पाणी पुरवठा विभागातून मागवून घेईल. सदर कार्यकारी अभियंता यांची सदर यादी पुरविण्याची जबाबदारी राहील.

(५) ग्रामपंचायती / मजूर सहकारी संस्था / सुशिक्षित बेरोजगार अभियंत्याकडून कामे मिळविण्यासाठी जेवढे अर्ज समितीकडे प्राप्त होतील त्याची यादी, तसेच कोणत्या कामासाठी किती जण इच्छुक आहेत याबाबतची सर्व माहिती सुचना फलकावर जाहीर करण्यात येईल. सदर बाबतीत निस्पृहता व पारदर्शकता कटाक्षाने पाळण्यात यावी.

(६) जे सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता / मजुर सहकारी संस्था कामासाठी इच्छापत्र देतील तेव्हा त्या सोबत त्यांना देण्यात आलेले कामाचे पासबुक सादर करणे आवश्यक आहे. जर पासबुक सादर केले नाही तर त्याने एकदा काम नाकारले असे गृहीत धरण्यात येईल व अशा स्थितीत इच्छापत्र असले तरी सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता / मजुर सहकारी संस्था यांचे नांव विचारार्थ घेतले जाणार नाही.

(७) मजूर सहकारी संस्था तसेच बेरोजबार सुशिक्षित अभियंता यांना समितीमार्फत कामाचे वाटप करताना त्यांनी स्वतंत्र कंत्राटदार म्हणून घेतलेली एकूण कामे व अशा संस्थांना समितीमार्फत देण्यात यावयाची कामे

अशा सर्व कामांची संख्या एका वेळी तीन पेक्षा जास्त होणार नाहीत व त्यांना विहीत केलेल्या पतमर्यादेच्या बाहेर कामे दिली जाणार नाहीत याबाबतची दक्षता समितीने घ्यावी.

(८) ई-निविदेनुसार पात्र ठरणा-या घटकांना कामे देण्याबद्दल योग्य ते निर्णय घेण्याचे अधिकार समितीस राहतील. वरील आदेश तातडीने अंमलात येतील.

०५. <u>**e -tendering ची अंमलबजावणी :-**</u>

(१) नोंदणीकरण :-

ई- निविदा (**e-Tendering**) चा अवलंब करण्यासाठी इच्छुक कंत्राटदार, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंते, मजूर सहकारी संस्था व पुरवठादार यांचे पंजीकरण (e-Registration) व सहीची e-Signature नोंदणी दिनांक ३१ डिसेंबर,२०११ पूर्वी करून घेणे आवश्यक आहे. ही प्रक्रिया मुदतीत पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने सर्व जिल्हा परिषदांनी विविध माध्यमातून या कार्यक्रमास व्यापक प्रसिध्दी देवून जिल्हयातील जास्तीत जास्त कंत्राटदार, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंते, मजूर सहकारी संस्था व पुरवठादार e -tendering च्या प्रक्रियेमध्ये सामील होतील यादृष्टीने कार्यवाही करावी. त्याचप्रमाणे असे **e-Tendering** उघडण्यासाठी स्थानिक स्वराज संस्थेतील विशिष्ट अधिकाऱ्याची e - सही सुध्दा नोंदवून घ्यावी लागणार असल्याने, त्याबाबतही जिल्हा परिषदांनी उचित कार्यवाही करावी.

(२) प्रशिक्षण :-

e-Tendering ची अंमलबजावणी करण्यासाठी व e - Tendering प्रक्रिया सर्व संबंधितांना समजावून सांगण्यासाठी जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायतींचे समूह तयार करुन त्या त्या स्तरावर e - Tendering चे प्रशिक्षण संबंधित कर्मचाऱ्यांना देण्याची व्यवस्था मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी तातडीने सुरु करावी.

e-Tendering प्रणाली प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजनेअंतर्गत सुरळीतपणे राबविली जात असल्याने, e - Tendering च्या अनुषंगाने नोंदणीकरण, प्रशिक्षण, सादरीकरण यासाठी प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजनेतील कार्यकारी अभियंते व एनआयसीचे योजनेअंतर्गत प्रतिनिधी यांचे सहाय्य घेण्यात येवून, **इच्छुक कंत्राटदारांचे नोंदणीकरण व प्रशिक्षणाची कार्यवाही सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. यांनी दिनांक ३१.१२.२०११ अखेर पूर्ण करावी.**

(३) प्रसिध्दी :-

जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत स्तरावर सर्व निविदा व वस्तुंची खरेदी दिनांक १ जानेवारी,२०१२ पासून ई-निविदा कार्यपध्दतीने करावयाची असल्याने, योग्य त्या श्रेणीमधील इच्छुक कंत्राटदारांसाठी प्रपत्र-अ नुसार सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी जिल्हास्तरावर व्यापक प्रसिध्दी देण्याची कार्यवाही करावी.

(४) अंमलबजावणी :-

जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत स्तरावर ई-निविदा कार्यपध्दतीचा अवलंब करताना संदर्भीय दिनांक ९.२.२००९ मधील ज्या कामांचे वाटप संबंधित मजूर सहकारी संस्था व सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता व पात्र नोंदणीकृत नियमित कंत्राटदार यांच्यामध्ये करावयाचे आहे, त्या कामांसाठी महाराष्ट्र शासनाच्या अंगभूत महाऑनलाईन कंपनीने ई-निविदा प्रणालीसाठी तयार केलेल्या आज्ञावलीचा वापर करण्यात यावा व अन्य सर्व बाबींसाठी एनआयसी ने (National Informatics Center) ने उपलब्ध करुन दिलेल्या आज्ञावलीचा (प्रायोगिक तत्वावरील <u>http://demoeproc.nic.in</u> या संकेतस्थळाचा) वापर करण्यात यावा.

०६. वरील कार्यपध्दती अनुसरुन, सर्व जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायतींमध्ये सर्व विकासात्मक योजना/ कामांच्या (बांधकाम, सेवा, खरेदी इ.) निविदांसाठी दिनांक १ जानेवारी, २०१२ पासून ई-निविदा कार्यपध्दती लागू करण्यात येत आहे.

०७. प्रस्तुतचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र २०१११०१९१४३३३९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने ,

(दि. ग. मोरे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
मा.राज्यपाल यांचे सचिव
मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव
मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
प्रधान सचिव (सहकार)
सचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग,
सचिव (बांधकाम)
विभागीय आयुक्त (सर्व)
मुख्य अभियंता प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना,मंत्रालय, मुंबई
मा.मंत्री (ग्रामविकास विभाग) यांचे खाजगी सचिव,
मा.राज्यमंत्री (ग्रामविकास विभाग) यांचे खाजगी सचिव,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
सर्व प्रकल्प संचालक,जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,
सर्व कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद,
सर्व गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती
ग्रामविकास व जलसंधारण विभागातील सर्व पर्यवेक्षीय अधिकारी व कार्यासने
निवडनस्ती, कार्यासन पंरा ७.

प्रपत्र -अ

जिल्हा परिषद

कंत्राटदारांना आवाहन

ग्रामीण विकास विभागाअंतर्गत जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्राम पंचायत स्तरावर सर्व निविदा व खरेदी दिनांक १ जानेवारी,२०१२ पासून ई-निविदा पध्दतीने मागविण्याचे निश्चित करण्यात आले आहे.

२. ई-निविदेसाठी इच्छूक कंत्राटदारांनी डिजिटल सिग्नेचर सर्टीफिकेट (डी.एस.सी.) व ई-टोकन मिळविणे आवश्यक आहे. कंत्राटदारांनी डी.एस.सी. च्या सहाय्याने संकेतस्थळावर त्यांच्या नावांची नोंदणी करणे आवश्यक आहे. कंत्राटदारांना ई-टोकन SIFY/ TCS/ GNFC/ e-Mudhra/ SafeScrypt इ. मान्यताप्राप्त प्रमाणित संस्थांकडून अथवा मान्यता प्राप्त डी.एस.सी. पुरवठादार संस्थेकडून प्राप्त करता येईल.

३. योग्य त्या श्रेणीमध्ये नोंदणीकृत असलेले इच्छुक कंत्राटदारांना सुचित करण्यात येते की, त्यांनी http;//demoeproc.nic.in या संकेत स्थळावर सध्या प्रायोगिक तत्वावर याची माहिती उपलब्ध असून प्रायोगिक तत्वावर नोंदणी सुध्दा करता येवू शकते. इच्छुक कंत्राटदारांसाठी स्वतंत्रपणे प्रशिक्षण आयोजित करण्यात येत आहे. ई-निविदा प्रक्रियेसंदर्भात अधिक माहितीसाठी श्री.सय्यद शफी उप अभियंता, पुणे (भ्रमणध्वनी ९४२३४७१३८०) यांच्याशी संपर्क साधावा.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी,.
जिल्हा परिषद